COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 22.10.2010
COM(2010) 588 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

PRIVIND DEZVOLTAREA SISTEMULUI DE INFORMAȚII PRIVIND VIZELE (VIS) ÎN 2009

(prezentat conform obligației prevăzute la articolul 6 din Decizia nr. 2004/512/CE a Consiliului)

Raport al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu privind dezvoltarea Sistemului de Informații privind Vizele (VIS)

Raport privind progresele înregistrate în perioada ianuarie–decembrie 2009 [COM (2010) 588 final]

CUPRINS

1. Introducere 3
2. Progrese înregistrate în perioada examinată 3
2.1. Dezvoltarea sistemului central – rezultate obținute 3
2.2. Dezvoltarea sistemului de corespondențe biometrice (BMS) 4
2.3. Pregătirea unității și rețeaua 4
2.4. Planificările naționale ale statelor membre 5
2.5. Modificarea calendarului VIS 5
2.6. Lansarea în oficiile consulare și punctele de trecere a frontierelor externe 6
3. Gestionarea proiectului 7
3.1. Cadrul juridic pentru VIS 7
3.2. Gestionarea proiectului de către Comisie 8
3.2.1. Planificare și buget 8
3.2.2. Gestionarea riscurilor 9
3.2.3. Comisia de gestionare a proiectului (PMB) 9
3.3. „Prietenii VIS” 10
4. Concluzii 10
5. Anexă: Grupuri de lucru VIS 12
5.1. Comitetul SISVIS 12
5.2. Reuniunile administratorilor de proiecte naționale VIS (NPM) 12
5.3. Comitetul de gestionare a modificărilor (CMB) 12
5.4. Grupul consultativ privind testele (TAG) 12
5.5. Grupul de experți VIS Mail (VIS MEG) 12

1. INTRODUCERE

În conformitate cu prevederile articolului 6 din Decizia nr. 2004/512/CE a Consiliului din 8 iunie 2004 de instituire a Sistemului de Informații privind Vizele[1], Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului cel de-al șaselea raport privind progresele înregistrate în dezvoltarea Sistemului de Informații privind Vizele (VIS)[2]. Raportul acoperă activitatea desfășurată de Comisie în perioada ianuarie - decembrie 2009.

În ceea ce privește testele de conformitate efectuate de statele membre și dezvoltarea majorității sistemelor naționale, proiectul VIS a înaintat fără probleme. Până la sfârșitul anului 2009, testele de conformitate au fost finalizate în 22 din 25 de state din spațiul Schengen, înregistrându-se o rată a succesului de 100%. Au rămas doar câteva state membre care urmează să efectueze aceste teste de conformitate, înaintea etapei de testare finală din 2010.

Cu toate acestea, testele VIS efectuate la nivel central în 2009 s-au dovedit a fi o provocare. În aprilie 2009, dezvoltarea tehnică a VIS și a sistemului de corespondențe biometrice (BMS) a intrat în cea de-a doua din cele patru etape de testare - testarea soluției de sistem (SST). Principalul contractant pentru dezvoltare (MDC) nu a îndeplinit criteriile de ieșire pentru prima tentativă de efectuare a testului, ceea ce a condus la a doua și a treia campanie de testare pe parcursul perioadei de raportare. Întârzierea SST a afectat inițierea etapelor următoare de testare la care participă statele membre.

În paralel, au existat și alți factori care au determinat modificarea calendarului proiectului, inclusiv o întârziere semnificativă la nivel național pentru cel puțin un stat membru. Prin urmare, termenul țintă pentru începerea operațiunilor VIS, decembrie 2009, nu a mai putut fi respectat.

După ce a fost prezentat „Prietenilor VIS" și Comitetului strategic pentru imigrație, frontiere și azil (SCIFA) în noiembrie 2009, următorul calendar global a fost înaintat Consiliului JAI la 30 noiembrie 2009:

- Începerea testului operațional al sistemelor (OST) - februarie 2010
- Testul de acceptanță provizorie a sistemului (PSAT) - septembrie 2010
- Testul privind gradul de pregătire a sistemului central - octombrie 2010
- Lansarea operațiunilor VIS - decembrie 2010.

2. PROGRESE ÎNREGISTRATE ÎN PERIOADA EXAMINATĂ

2.1. Dezvoltarea sistemului central – rezultate obținute

Conform acordului obținut în decembrie 2008, privind punerea în practică a patru modificări funcționale solicitate de statele membre, a fost necesară actualizarea atât a documentului de

[1] JO L 213, 15.6.2004, p. 5.

[2] Pentru cel de-al cincilea raport al Comisiei către Parlamentul European și Consiliu cu privire la dezvoltarea Sistemului de Informații privind Vizele (VIS) în 2008, a se vedea COM(2009) 473 final din 15.9.2009.

control al interfeței (ICD), cât și a specificațiilor tehnice detaliate (DTS). Versiunea finală a ICD 1.82 a fost acceptată în martie 2009. Acestea reprezintă specificațiile tehnice utilizate de statele membre în dezvoltarea propriilor sisteme naționale, pentru a se putea conecta la VIS. DTS au fost finalizate, însă pot fi acceptate oficial doar după soluționarea problemelor de securitate, planificată pentru mijlocul anului 2010. Simulatorul CD a fost actualizat de mai multe ori, cel mai recent în septembrie.

2.2. Dezvoltarea sistemului de corespondențe biometrice (BMS)

BMS, care va asigura serviciile de realizare a corespondenței amprentelor digitale în cadrul VIS, a fost în mare măsură pus în aplicare în conformitate cu planul proiectului, pe parcursul perioadei de raportare, iar testarea soluției de sistem (SST) pentru BMS a fost efectuată cu succes în martie 2009. Din acel moment, sistemul a sprijinit VIS SST, desfășurând în același timp propriul OST, fără dificultăți, până în noiembrie, când au apărut unele probleme operaționale. Acestea au inclus o întârziere în procedura de trecere la BMS pe durata testelor de siguranță a VIS, probleme la baza de date Oracle și performanța operațiunilor BMS. Cauzele primare ale fiecărei probleme au fost identificate și comunicate statelor membre odată cu punerea în aplicare a soluțiilor. De asemenea, statele membre au continuat să utilizeze kiturile software furnizate de contractantul BMS în dispozitivele de prelevare a amprentelor digitale, furnizate de contractorul BMS, precum și portalul web BMS pentru punerea în aplicare, la nivel național, a sistemului biometric.

În urma discuțiilor din cadrul reuniunii Comitetului SISVIS (în componența sa VIS), Comisia a adoptat, în octombrie 2009, o decizie[3] de stabilire a specificațiilor privind rezoluția și utilizarea amprentelor digitale pentru identificarea și verificarea biometrică în sistemul de informații privind vizele.

2.3. Pregătirea unității și rețeaua

În cursul anului 2009, membrii personalului unității centrale și unității centrale de siguranță din Strasbourg și, respectiv, Salzburg au beneficiat de formare cu privire la utilizarea și întreținerea echipamentelor VIS.

În 2009, instalarea rețelei trebuia să se mai efectueze în doar două state membre. Principalele proiecte pentru 2009 în privința rețelei erau securizarea operațiunilor „mecanismului de siguranță" de la unitatea primară la unitatea de siguranță și instalarea releului de poștă electronică VIS Mail. Acest mecanism este necesar în cazul în care sistemul național se defectează, iar sistemul de siguranță preia temporar operațiunile. În perioada martie – iulie a fost finalizată instalarea rețelei la o unitate primară și trei unități de siguranță din state membre. „Exercițiul de siguranță" a fost finalizat în cinci state membre până în octombrie. În alte nouă state membre soluția tehnică adecvată nu fusese încă identificată. Exercițiul va continua în acele state membre care sunt interesate să pună în aplicare această soluție.

[3] Decizia Comisiei din 9 octombrie 2009 de stabilire a specificațiilor privind rezoluția și utilizarea amprentelor digitale pentru identificarea și verificarea biometrică în cadrul Sistemului de informații privind vizele (JO L 270, 15 octombrie 2009)

2.4. Planificările naționale ale statelor membre

În afară de disponibilitatea VIS central, factorul esențial pentru funcționarea sistemului este evoluția proiectelor naționale. Stadiul evoluției variază de la un stat membru la altul, datorită condițiilor diferite la nivel național.

Prin intermediul mecanismului de raportare lunară dezvoltat în cadrul grupului „Prietenii VIS" (a se vedea secțiunea 3.2.4.), majoritatea statelor membre au raportat periodic că evoluția lor se încadrează în termen în privința finalizării etapelor stabilite. De asemenea, rapoartele relevă că unele state membre au întâmpinat dificultăți în dezvoltarea sistemelor lor naționale. Totuși, majoritatea statelor membre au finalizat cu succes testele de conformitate și erau pregătite să înceapă OST și PSAT. Până la sfârșitul perioadei de raportare, 22[4] din cele 25 de state membre și țări asociate Schengen finalizaseră testele de conformitate, respectând planificarea inițială.

În 2009, FRONTEX a invitat experții statelor membre la Varșovia, pentru a participa la mai multe ateliere pe tema VIS. Aceste ateliere, la care au participat reprezentanți din 26 de state membre și din țările asociate Schengen, au avut ca scop să ofere asistență în ceea ce privește punerea în aplicare a VIS, prin încurajarea schimbului de experiență între statele membre. Rezultatele atelierelor, prezentate în cadrul reuniunilor grupului „Prietenii VIS", precum și la ultima reuniune a administratorilor proiectelor naționale (NPM) din perioada de raportare, au demonstrat că statele membre se află încă în stadii diferite ale dezvoltării proiectului la nivel național și au permis identificarea și urmărirea unor probleme.

2.5. Modificarea calendarului VIS

Modificarea calendarului proiectului VIS s-a produs din cauza întârzierilor, atât la nivel central, cât și la nivel național.

Nivelul central

La nivel central, MDC a început efectuarea SST la 20 aprilie 2009. La jumătatea lunii iunie, evaluarea rezultatelor SST indica faptul că nu s-au îndeplinit criteriile de ieșire din cauza unor probleme diverse legate de aspecte atât funcționale, cât și nefuncționale ale sistemului. S-a constatat că finalizarea SST nu va fi posibilă până la termenul stabilit pentru începerea OST, în iulie 2009. Prin urmare, etapa SST a fost prelungită până la sfârșitul lunii septembrie 2009. În raportul oficial privind SST, MDC susține că au fost îndeplinite criteriile respective, contrar evaluării realizate de Comisie, de contractantul pentru asigurarea calității, precum și de către experții statelor membre din cadrul grupului consultativ privind testele (TAG).

În octombrie, MDC a propus punerea în aplicare a unor măsuri corective în vederea îndeplinirii cerințelor de performanță, precum și o reducere cerințelor din acordul privind nivelul serviciilor (SLA). Statele membre au evaluat impactul acestor măsuri asupra sistemelor lor naționale și au acceptat, la sfârșitul perioadei de raportare, ca MDC să pună în aplicare aceste măsuri. În același timp, s-a convenit separarea măsurilor corective de discuțiile referitoare la reducerea cerințelor din acordul privind nivelul serviciilor (SLA). Imediat după aplicarea și testarea măsurilor corective, MDC va prezenta din nou o propunere pentru un

[4] De asemenea, Liechtenstein a finalizat, practic, testele de conformitate, însă nu aplică încă *acquis-ul* Schengen

SLA. Până la sfârșitul perioadei de raportare, aceste măsuri corective nu fuseseră încă puse în aplicare și testate în totalitate.

Între timp, în așteptarea aprobării măsurilor corective de către experții statelor membre, MDC și-a continuat eforturile în scopul remedierii problemelor de blocaj tehnic și, ulterior, în noiembrie, a prezentat un nou raport privind SST. Cu toate că au fost mai bune, rezultatele nu au fost satisfăcătoare, în special în privința aspectelor de performanță. În consecință, întrucât până la sfârșitul perioadei de raportare nu fuseseră îndeplinite criteriile de ieșire pentru SST, s-au aplicat penalități contractuale.

Nivelul național

În ceea ce privește situația la nivel național, în 2009, Comisia a fost informată că un stat membru înregistra regrese majore în executarea contractului pentru dezvoltarea sistemului național și că nu va fi pregătit să se conecteze la VIS până la sfârșitul anului 2010. Acest stat membru încă nu și-a confirmat calendarul pentru efectuarea testelor de conformitate. Alte două state membre au înregistrat ușoare întârzieri în dezvoltarea sistemului național. Pentru a demara operațiunile, toate statele membre trebuie să fie conectate la VIS. Prin urmare, întârzierea unui stat membru afectează în mod direct termenul de începere a operațiunilor VIS.

Toate aceste probleme au afectat termenul planificat pentru începerea operațiunilor VIS, făcând necesară întocmirea unui nou calendar. Principalele elemente ale noului calendar al proiectului principal VIS au fost prezentate în SCIFA și în cadrul Consiliul JAI din noiembrie și decembrie, iar Consiliul a luat notă de acest nou calendar care prevede pregătirea sistemului central în octombrie 2010, după acceptarea PSAT. Având în vedere întârzierea semnificativă înregistrată de un stat membru, precum și întârzierile cauzate de MDC în privința SST, VIS nu va putea totuși să înceapă să funcționeze mai devreme de luna decembrie 2010.

2.6. Lansarea în oficiile consulare și punctele de trecere a frontierelor

Conform Codului de vize adoptat, statele membre colectează identificatori biometrici, însemnând imaginea facială și zece amprente digitale, de la solicitanții de vize, la sediile oficiilor consulare în cauză. În procesul de pregătire în vederea lansării în cadrul oficiilor consulare, mai multe state membre au continuat să testeze prelevarea datelor biometrice pentru solicitările de vize la un număr de oficii consulare. Proiectul pilot pentru prelevarea, stocarea și verificarea datelor biometrice de la solicitanții de vize (BIODEV II) s-a derulat până în trimestrul al doilea al anului 2009, iar o mică parte din statele membre participante au continuat să testeze metodele de prelevare în cursul anului 2009, în scopul de a îmbunătăți calitatea amprentelor digitale prelevate.

Până în prezent, rezultatele au demonstrat că, pentru a se obține amprente digitale de bună calitate de la solicitanții de vize, sunt necesare cursuri de formare aprofundată destinate operatorilor și eventuale repetări ale prelevării, în scopul reducerii ratelor de eșec al înregistrării. Majoritatea statelor membre au instalat echipamentele necesare la posturile lor consulare din Africa de Nord, pentru a putea preleva amprentele digitale și pentru a realiza fotografii ale solicitanților de vize și sunt în curs de pregătire pentru dotarea posturilor din alte regiuni.

În cadrul reuniunilor Comitetului SISVIS din 2009, au avut loc dezbateri ample cu privire la stabilirea primelor regiuni. În conformitate cu articolul 48 din Regulamentul VIS,[5] Comisia stabilește regiunile și ordinea în care punctele consulare respective vor fi dotate cu echipamentele necesare VIS, pe baza a trei criterii: riscul imigrației ilegale, amenințările la adresa siguranței interne a statelor membre și fezabilitatea colectării datelor biometrie din toate zonele din regiune. După mai multe luni de dezbateri, a fost adoptată, la 30 noiembrie 2009, Decizia Comisiei[6] de stabilire a primelor regiuni pentru începerea activității Sistemului de informații privind vizele. Prima regiune va fi Africa de Nord, urmată de Orientul Apropiat și de Regiunea Golfului. Următoarele regiuni în care va fi lansat VIS vor fi stabilite prin decizii separate, după realizarea unei alte evaluări pe baza criteriilor menționate anterior.

În ceea ce privește vizele eliberate la frontierele externe, se consideră că punctele de trecere a frontierelor externe reprezintă o regiune separată. Prin urmare, colectarea și transmiterea datelor de la frontiere la VIS va începe imediat după ce statele membre vor informa Comisia că au adoptat măsurile de natură tehnică și juridică necesare pentru colectarea și transmiterea în Sistemul de informații privind vizele a datelor pentru toate solicitările de vize prezentate la propriile puncte de trecere a frontierelor externe.

3. GESTIONAREA PROIECTULUI

3.1. Cadrul juridic pentru VIS

În 2009, instrumentele juridice necesare înaintea începerii operațiunilor VIS, și anume modificările Codului Frontierelor Schengen[7] și ale Instrucțiunilor consulare comune[8], au fost adoptate și publicate în februarie și, respectiv, mai 2009. Modificarea Codului Frontierelor Schengen prevede că utilizarea VIS pentru verificarea intrărilor la frontierele externe va fi obligatorie după douăzeci de zile de la începerea operațiunilor în prima regiune. Utilizarea VIS ar trebui să implice o căutare sistematică în VIS, prin folosirea numărului de pe autocolantului de viză, în combinație cu verificarea amprentelor digitale. Totuși, în perioada de tranziție de trei ani, statele membre ar trebui să utilizeze VIS fără verificarea amprentelor digitale. Modificarea Instrucțiunilor consulare comune a fost necesară pentru stabilirea unui cadru juridic pentru colectarea identificatorilor biometrici, incluzând dispoziții privind organizarea primirii și prelucrării cererilor de vize. Aceste dispoziții sunt incluse în Codul de vize[9], adoptat în iulie, care abrogă Instrucțiunile consulare comune și se aplică începând cu 5 aprilie 2010.

---

5 Regulamentul (CE) nr. 767/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 iulie 2008 privind Sistemul de informații privind vizele (VIS) și schimbul de date între statele membre cu privire la vizele de scurtă ședere (Regulamentul VIS) – JO L 218, 13 august 2008, p. 60;

6 Decizia din 30 noiembrie 2009 a Comisiei, de stabilire a primelor regiuni pentru începerea activității Sistemului de informații privind vizele (JO L 23, 27 ianuarie 2010, p. 62).

7 Regulamentul (CE) nr. 81/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 ianuarie 2009 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 562/2006 în ceea ce privește utilizarea Sistemului de informații privind vizele (VIS) în conformitate cu Codul Frontierelor Schengen (JO L 35, 4 februarie 2009, p. 56);

8 Regulamentul (CE) nr. 390/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 aprilie 2009 de modificare a Instrucțiunilor consulare comune privind vizele adresate misiunilor diplomatice și oficiilor consulare în legătură cu introducerea biometriei, inclusiv a dispozițiilor privind organizarea primirii și prelucrării cererilor de viză (OJ L 131, 28 mai 2009, p. 1));

9 Regulamentul (CE) nr. 810/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind instituirea unui Cod comunitar de vize (Codul de vize) (JO L 243, 15 septembrie 2008, p. 1).

În cursul perioadei de raportare, au fost adoptate în procedura comitetelor mai multe decizii ale Comisiei în legătură cu VIS. Decizia Comisiei privind specificațiile VIS Mail[10], care va înlocui mecanismul de consultare VISION, a fost adoptată în luna mai 2009. A doua decizie privind biometria[11], referitoare la rezoluția și utilizarea amprentelor digitale pentru identificarea și verificarea biometrică în cadrul VIS și Sistemul de corespondențe biometrice (BMS), a fost adoptată în octombrie 2009. O decizie a Comisiei[12], de stabilire a primelor regiuni pentru începerea activității VIS, a fost adoptată la 30 noiembrie 2009, odată cu decizia privind măsurile tehnice de punere în aplicare[13], care stabilește diferitele operațiuni de prelucrare a datelor în VIS.

Un alt instrument legislativ necesar privind securitatea VIS va fi adoptat în 2010.

3.2. Gestionarea proiectului de către Comisie

3.2.1. Planificarea și bugetul

Totalul creditelor de angajament disponibile pentru VIS în anul 2009 s-a ridicat la 38,3 milioane EUR. Principalele componente de cheltuieli în 2009 au fost pregătirea caracteristicilor suplimentare ale datelor biometrice, asistența externă pentru gestionarea proiectului și asigurarea calității, costuri de funcționare pentru etapa de dezvoltare și etapele de testare și modificări ale VIS (datorate, în principal, solicitărilor din partea statelor membre). Până la sfârșitul perioadei de raportare, 74,65% din totalul creditelor VIS au fost angajate și 76,53% din creditele de plată au fost achitate. Linia bugetară pentru VIS este 18.02.05.

Credite de angajament și de plată în 2009

Credite de angajament disponibile	Cheltuite[14]	Total %	Credite de plată disponibile	Cheltuite	Total %
38 315 328,00 EUR	***28 601 077,00 EUR***	***74,65%***	***27 216 095,14 EUR***	***20 828 088,00 EUR***	***76,53%***

[10] Decizia 2009/377/CE a Comisiei din 5 mai 2009 de adoptare a măsurilor de punere în aplicare a mecanismului de consultare și a altor proceduri menționate la articolul 16 din Regulamentul (CE) nr. 767/2008 al Parlamentului European și al Consiliului privind Sistemul de informații privind vizele(VIS) și schimbul de date între statele membre cu privire la vizele de scurtă ședere (Regulamentul VIS) (JO L, 117, 12 mai 2009);

[11] Decizia Comisiei din 9 octombrie 2009 de stabilire a specificațiilor privind rezoluția și utilizarea amprentelor digitale pentru identificarea și verificarea biometrică (JO L 270, 15 octombrie 2009)

[12] Decizia din 30 noiembrie 2009 a Comisiei, de stabilire a primelor regiuni pentru începerea activității Sistemului de informații privind vizele (JO L 23, 27 ianuarie 2010, p. 62).

[13] Decizia Comisiei din 30 noiembrie 2009 de adoptare a măsurilor tehnice de punere în aplicare pentru introducerea datelor și corelarea cererilor, pentru accesarea datelor, pentru modificarea, ștergerea și ștergerea anticipată a datelor, precum și pentru ținerea și accesarea evidențelor referitoare la operațiuni de prelucrare a datelor în Sistemul de informații privind vizele (JO L 315, 2 decembrie 2009, p. 30)

[14] Proiectul de buget 2011, adoptat de Comisie la 27 aprilie 2010, specifică o valoare a creditelor de angajament, cheltuite în 2009, de 37 601 077 EUR. Din cauza modificării termenelor pentru unele activități ale proiectului, planificate inițial pentru 2009, valoarea de 9 000 000 EUR a trebuit pre-angajată pentru cheltuielile din 2010.

Comisia a notificat MDC cu privire la aplicarea de penalități începând cu 15 iunie 2009, din cauza incapacității acestui contractant de a pune în funcțiune SST cu succes, la termen și în conformitate cu obligațiile contractuale. Până în prezent, valoarea totală a penalităților este de 7,6 milioane EUR[15].

3.2.2. Gestionarea riscurilor

Metodologia de gestionare a riscurilor proiectului s-a modificat într-o oarecare măsură în perioada de raportare, în 2009 având loc doar trei reuniuni ale Comisiei de gestionare a riscurilor. Acest forum a fost inițial destinat discuțiilor cu statele membre și MDC, referitor la riscuri. Abordarea pe trei niveluri de riscuri separate s-a modificat în trimestrul al doilea al perioadei de raportare, în schimb Comisia a identificat, în fiecare lună, cele mai importante riscuri ale proiectului și le-a prezentat statelor membre în cadrul reuniunilor lunare cu administratorii proiectelor naționale.

În plus, în cadrul grupului „Prietenii VIS", președinția suedeză a propus întocmirea unei liste consolidate a riscurilor; Comisia a lucrat împreună cu președinția pentru a stabili principalele riscuri și pentru a le clasifica în funcție de impactul lor asupra proiectului. Lista riscurilor este actualizată lunar, în funcție de schimbările intervenite în ceea ce privește nivelul de gravitate a impactului. Se identifică măsuri de reducere a fiecărui risc. Aceste riscuri și măsurile corespunzătoare sunt apoi prezentate de președinție statelor membre în cadrul reuniunilor grupului „Prietenii VIS", unde sunt discutate în mod deschis și transparent.

De asemenea, Comisia păstrează evidențe de înaltă calitate și monitorizează punerea în aplicare a măsurilor.

La sfârșitul anului 2009, cele mai importante riscuri identificate au fost următoarele: (i) nefinalizarea la termen a VIS din motive de natură tehnică, juridică sau contractuală și posibilul prejudiciu de imagine, (ii) dificultăți în privința resurselor și planificării financiare la nivel central și național din cauza întârzierilor suplimentare în începerea activității VIS, (iii) riscul de neîndeplinire a cerințelor de performanță inițiale și (iv), în cele din urmă, impactul contractual al SIS II asupra VIS. Primele trei riscuri rămân constante, în timp ce nivelul de gravitate al celui de-al patrulea s-a redus la sfârșitul perioadei de raportare. Pentru toate riscurile se identifică măsuri de reducere, iar Comisia, statele membre și MDC fac eforturi conjugate pentru limitarea impactului acestor riscuri asupra proiectului.

În pofida măsurilor de reducere a riscurilor adoptate de Comisie, a fost evident că MDC nu putea îndeplini nivelul de performanță convenit inițial. Prin urmare, era de așteptat ca problemele legate de sistemul de soluții ale sistemului să persiste și în 2010.

3.2.3. Comisia de gestionare a proiectului (PMB)

La începutul anului 2009, PMB s-a reunit de două ori pentru a discuta împreună cu părțile interesate, cu MDC și cu contractantul pentru asigurarea calității, aspecte legate de gestionarea proiectelor și de riscuri, în afara președinției anterioare și celei viitoare. PMB s-a reunit a treia oară în decembrie, pentru a discuta împreună cu MDC și Comisia cu privire la stadiul SST, solicitările de modificare privind măsurile corective, viitoarea solicitare de modificare privind reducerea cerințelor din contractul privind nivelul serviciilor (SLA) și

[15] Ordinul de recuperare pentru cuantumul exact al penalităților (7 635 000 EUR) a fost emis la 30 martie 2010.

modificarea contractului în sensul includerii activităților de pregătire a gestionării operaționale.

3.3. „Prietenii VIS”

Grupul „Prietenii VIS” s-a reunit de nouă ori în perioada de raportare - de patru ori sub președinția cehă (2009/I) și de cinci ori sub președinția suedeză (2009/II). Reuniunile informale la nivel înalt au asigurat un forum în care discuțiile s-au purtat în mod transparent, indiferent de aspectele discutate, referitoare la VIS. Agenda a fost stabilită de președinție în cooperare cu Comisia și cu Secretariatul General al Consiliului. În general, subiectele au inclus prezentarea de către Comisie a celor mai recente informații privind situația VIS, noul mecanism de raportare a progreselor la nivel național, lansarea VIS în oficiile consulare din primele regiuni, posibilitatea de organizare a unei campanii centralizate de informare, gestionarea riscurilor și atelierele privind VIS, găzduite de FRONTEX.

În cadrul grupului „Prietenii VIS”, a fost creat un nou mecanism de raportare, sub forma unui chestionar, ca instrument de urmărire a evoluției din statele membre în ceea ce privește pregătirile de ordin tehnic, pregătirile la oficiile consulare și de frontieră. Acest instrument înlocuiește rapoartele lunare privind progresele care erau completate de obicei de administratorii proiectelor naționale VIS. Către sfârșitul perioadei de raportare, chestionarul a fost împărțit în întrebări legate de probleme statice și întrebări referitoare la termene. Întrebările acoperă pregătirea tehnică generală pentru dezvoltarea sistemului național, pregătirile la oficiile consulare pentru lansarea VIS în primele regiuni și pregătirile la punctele de frontieră în privința verificării biometrice în cadrul VIS. De asemenea, chestionarul cuprinde și întrebări mai specifice cu privire la formare și alte etape. Mai multe state membre nu au furnizat date clare pentru realizarea etapelor specifice, ceea ce nu a permis Comisiei să își formeze o imagine completă a evoluției proiectelor în toate statele membre.

În fiecare lună, înaintea reuniunii, președinția și Comisia pregătesc o listă consolidată a riscurilor, iar primele zece riscuri importante la adresa proiectului sunt clasificate în funcție de nivelul de gravitate al impactului.

În cadrul reuniunilor grupului „Prietenii VIS” care au avut loc în primul semestru al anului 2009, s-a discutat organizarea unei campanii centralizate de informare. Cu toate acestea, discuțiile au fost amânate din cauza întârzierilor înregistrate față de planificarea inițială în ceea ce privește începerea operațiunilor și obligațiile juridice ale Comisiei de informare a solicitanților de vize, astfel cum prevede Codul de vize.

Stabilirea ordinii primelor regiuni în care se lansează VIS a generat ample dezbateri. Reflecțiile grupului au stat la baza diferitelor proiecte ale deciziei relevante înainte ca aceasta să primească un aviz pozitiv din partea Comitetului SISVIS.

4. CONCLUZII

În perioada de raportare (ianuarie – decembrie 2009), Comisia a adoptat patru măsuri privind VIS, inclusiv decizia de stabilire a primelor regiuni pentru începerea operațiunilor VIS.

Anul 2009 a fost caracterizat de ample acțiuni de testare, în timpul cărora marea majoritate a statelor membre au finalizat cu succes testele de conformitate, o condiție prealabilă pentru trecerea la etapa de testare finală înainte de punerea în funcțiune a VIS.

La nivel central, dezvoltarea tehnică a VIS a intrat în cea de-a doua dintre cele patru etape de testare, testarea soluției de sistem, în aprilie 2009. În această etapă, principalul contractant pentru dezvoltare s-a confruntat cu o serie de problem tehnice, atât funcționale, cât și nefuncționale, în legătură cu performanțele sistemului.

La nivel național, un singur stat membru a raportat probleme contractuale semnificative în privința dezvoltării sistemului național. Aceste probleme nu vor permite conectarea la VIS a acestui stat membru înainte de luna decembrie 2010.

În cadrul Consiliului JAI din noiembrie 2009, a fost prezentat un nou calendar global care preconizează intrarea în funcțiune a VIS în decembrie 2010. Toate părțile interesate și-au reafirmat angajamentul de a lucra în strânsă cooperare în vederea punerii în funcțiune a VIS.

În paralel, Comisia a informat în mod periodic Comisia LIBE a parlamentului European cu privire la dezvoltarea și stadiul de evoluție a proiectului VIS și va continua să procedeze în mod similar și în viitor.

5. ANEXĂ: GRUPURI DE LUCRU VIS

5.1. Comitetul SISVIS

În 2009, au avut loc cinci reuniuni ale Comitetului SISVIS, în componența sa VIS[16], în cadrul cărora au fost discutate patru proiecte de decizii ale Comisiei. În cadrul acestor reuniuni, au fost dezbătute și supuse la vot în special proiectele de decizii referitoare la specificațiile VIS Mail, stabilirea primelor regiuni pentru lansarea VIS, specificațiile privind rezoluția și folosirea amprentelor digitale pentru identificarea și verificarea biometrică prin intermediul VIS și măsurile tehnice de punere în aplicare, toate primind aviz pozitiv. În 2010, Comitetul rămâne organismul responsabil pentru adoptarea oricărei decizii necesare în legătură cu VIS în procedura comitetelor.

5.2. Reuniunile administratorilor de proiecte naționale VIS (NPM)

În cursul perioadei de raportare, serviciile Comisiei au organizat unsprezece reuniuni ale grupurilor de experți pentru administratorii de proiecte naționale din statele membre (NPM), pentru a discuta stadiul proiectului VIS la nivel central, aspecte tehnice de detaliu, aspecte privind planificarea, riscurile și activitățile proiectului la nivel național și central.

5.3. Comitetul de gestionare a modificărilor (CMB)

În 2009, Comitetul de gestionare a modificărilor, un grup de lucru consultativ al Comitetului SISVIS (în componența sa VIS) s-a întrunit doar de două ori, în ianuarie și în martie. CMB a formulat recomandări privind gestionarea configurațiilor VIS în etapa de dezvoltare, inclusiv testarea, și a purtat discuții referitoare la solicitările de modificare.

5.4. Grupul consultativ privind testele (TAG)

Grupul consultativ privind testele, un grup de lucru consultativ al Comitetului SISVIS (în componența sa VIS) s-a întrunit destul de frecvent sau a organizat teleconferințe în cursul perioadei de raportare, dată fiind perioada de testări ample. Grupul garantează utilizarea unui proces structurat în abordarea și soluționarea aspectelor legate de testare și oferă consultanță privind încheierea campaniilor de testare VIS. Grupul formulează recomandări privind testarea VIS pe parcursul tuturor etapelor, în special în legătură cu cele la care participă direct statele membre.

5.5. Grupul de experți VIS Mail (VIS MEG)

Grupul s-a întrunit lunar în cursul perioadei de raportare, pentru a sprijini punerea în aplicare a mecanismului de comunicare VIS (VIS Mail).

În 2009 s-au realizat progrese importante în ceea ce privește testarea și conectarea statelor membre la mecanismul de comunicare. Soluția releului central de poștă electronică a fost pusă în aplicare în această perioadă de raportare, iar participanții la VIS MEG au fost de acord că acesta a fost suficient testat și s-a dovedit funcțional, în conformitate cu cerințele esențiale.

---

[16] Instituit prin articolul 51 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 1987/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 decembrie 2006 privind instituirea, funcționarea și utilizarea Sistemului de informații Schengen din a doua generație (SIS II).

Pentru punerea în aplicare la nivel național, toate cele 25 de state membre participante se pregăteau să finalizeze prima etapă VIS Mail, pentru ca acest mecanism de comunicare să înceapă să funcționeze odată cu Sistemul de informații privind vizele.

Proiectul de decizie a Comisiei[17] privind specificațiile VIS Mail a fost înaintat Comitetului SISVIS (în componența sa VIS) în ianuarie 2009, iar, la această reuniune, Comitetul a emis un aviz pozitiv cu privire la decizie. Decizia a fost adoptată de Comisie la 5 mai 2009.

Activitatea Comisiei și a statelor membre în domeniul VIS Mail se desfășoară în cooperare cu contractantul de rețea și este susținută de contractantul pentru asistență și asigurarea calității.

[17] Decizia Comisiei din 5 mai 2009 de adoptare a măsurilor de punere în aplicare a mecanismului de consultare și a altor proceduri menționate la articolul 16 din Regulamentul (CE) nr. 767/2008 al Parlamentului European și al Consiliului privind Sistemul de informații privind vizele (VIS) și schimbul de date între statele membre cu privire la vizele de scurtă ședere (Regulamentul VIS)